

Sportif Faaliyetlere Katılan Öğrencilerin İnternet Bağımlılık Düzeylerinin İncelenmesi

Hüseyin ÖZTÜRK [Sorumlu Yazar]

Gaziantep Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, hozturk@gantep.edu.tr

Makale Geliş Tarihi: 21.10.2022

Makale Kabul Tarihi: 29.11.2022

Makale Yayın Tarihi: 30.12.2022

ÖZET

Amaç: Bu çalışma sportif faaliyetlere katılan öğrencilerinin internet bağımlılık düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelemek amacı ile çalışılmıştır. **Yöntem:** Bu çalışmada betimsel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli ile bilgiler toplanmıştır. Araştırma 2021-2022 eğitim öğretim yılında Gaziantep ili merkez ilçelerinde ortaokul ve lisede okuyan toplam 566 kişi çalışmaya dâhil edilmiştir. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla “İnternet Bağımlılığı Ölçeği” kullanılmıştır. **Bulgular:** Araştırmaya çoğunlukla erkek öğrencilerin, 15-17 yaş aralığında olanların, eğitim olarak en fazla ortaokul okuyanların ve günlük en fazla 0-1 saat internet kullananların katıldığı görülmektedir. Cinsiyet değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında anlamlı fark olmadığı, lisede okuyanlar, ortaokulda okuyanlara göre internette kalma isteği daha yüksek olduğu, yaş arttıkça internet bağımlılığının arttığı bunun sonucu olarak internet kullanımı sürelerinin de arttığı görülmektedir. **Sonuç:** Cinsiyetin internet kullanımında fark yaratmadığı, yaş arttıkça internet kullanımı arttığı ve internet kullanımı arttığı sürece internet bağımlılığı da artmakta olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, İnternet Bağımlılığı, Öğrenci

Examination of the Internet Addiction Levels of Students Participating in Sports Activities

ABSTRACT

Purpose: This study was aimed to examine the internet addiction levels of students participating in sports activities according to different variables. **Method:** In this study, information was collected with the scanning model, which is one of the descriptive research methods. In the 2021-2022 academic year, a total of 566 people studying in secondary and high schools in the central districts of Gaziantep province were included in the study. “Internet Addiction Scale” was used to collect data in the research. **Results:** It is seen that mostly male students, those between the ages of 15-17, those who study at secondary school the most, and those who use the internet for 0-1 hours a day at most, participated in the research. It is seen that there is no significant difference between the gender variable and the level of internet addiction, those studying at high school have a higher desire to stay on the internet than those studying at secondary school, and as the age increases, internet addiction increases, and as a result, the duration of internet use also increases. **Conclusion:** It can be said that gender does not make a difference in internet use, internet use increases as age increases, and internet addiction increases as internet use increases.

Keywords: Sports, Internet Loyalty, Student

GİRİŞ

Bilgi ve teknolojinin hızla geliştiği günümüz dünyasında, bilgisayar ve internet kullanımının önemi her geçen gün artmaya devam etmektedir. Bu durumun temel nedenlerinden biri bilgisayar ve internet kullanımının sunduğu imkânlar ile bu hizmetlere ulaşmanın hızlı ve kolay bir biçimde olmasından kaynaklıdır. İnternet kullanımının yaygınlaşması sadece yararlarıyla değil, taşıdığı tehditlerle de öne çıkmaktadır. Bu tehditlerden birinin de internet bağımlılığı olduğunu söyleyebiliriz. Bu sebepten dolayı günümüzde internet kullanımının bireyler üzerindeki fizyolojik ve psikolojik etkileri her zaman tartışılmaktadır.

İnternet bağımlılığına tüm dünya insanlarını taşıdığı tehditlerde öne çıkmaktadır (Cao ve Su, 2007), en fazla risk altında bulunan grup çocuk ve gençlerdir (Şendağ ve Odabaşı, 2007; Mossbarger, 2008). İnternetin uygun biçimde kullanılmadığı zaman insan yaşamını olumsuz bir biçimde etkileme ve bağımlılık oluşturabilme potansiyeline sahiptir (Morahan Martin ve Schumacher, 2000). Çocuk ve gençlerin teknolojiye daha çok ilgi duydukları için interneti diğer yaş gruplarına göre daha çok kullanmaktadırlar, can sıkıntısından kaçma, oyun oynama, sohbet etme isteği, gibi durumlardan dolayı interneti uzun süre kullanarak, internetin olumsuz etkilerine maruz kalabilmekte ve bu durum sonucunda da internete bağımlı hâle getirmektedir (Treuer, Fabian ve Füredi, 2001; Widyonto ve Mc Murrin, 2004; Özsoy, 2010; Teo ve Lim, 2000; Doğan, Işıklar ve Eroğlu, 2008).

Verilen bilgiler göz önünde bulundurulduğunda internet bağımlılığı olan bireylerin sosyal yaşamlarından uzaklaştıkları, günlük yaşamsal işlevlerini aksattıkları, fizyolojik ve psikolojik olarak olumsuz etkilendikleri görülebilmektedir (Cengizhan, 2005; Madell ve Muncer, 2004; Davis, Flett ve Besser, 2002). Ergenlerde internet kullanım süreleri arttıkça, gerçek sosyal ilişkiler kurma gereksinimi ve çabası azalmaktadır. Bu da kişiler arası iletişim becerilerinde ve sosyal becerilerde bozulmaya neden olmaktadır (Anderson, 2001; Kraut, Patterson, Lundmark, Kiesler, Mukopadhyay ve Scherlis, 1998). Ergenlerde düzenli egzersizle ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında; spor yapanların spor yapmayanlara göre daha dışa dönük ve duygusal olarak dengeli oldukları görülmüştür (Tiryaki, 2000).

Bir spor faaliyetine katılmayan çocukların internet bağımlılık düzeyi spor faaliyetine katılan çocuklardan daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Spor yapan öğrencilerin boş vakitlerinde internet başında zaman geçirmeyip, herhangi bir spor etkinliği ile zaman geçirdiklerinden internet bağımlılık düzeylerinin düşük olabileceğini söyleyebiliriz (Canoğulları, 2014), spor yapan öğrencilerin internet bağımlılık düzeyini düşük olduğu görülmektedir (Gültekin ve Aydemir, 2021).

Düzenli olarak spor yapan öğrencilerin internet bağımlılık düzeyini, düzenli olarak spor yapmayan öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulmuşlardır (Khan, Shabbir ve Rajput, 2017). Bu süreci önleyici girişimlerin geliştirilebilmesi; gençlerin internet kullanımı, düzenli egzersiz yapmaları ve ruhsal açıdan iyi olma durumu arasındaki ilişkilerin ortaya konulmasını gerektirmektedir (Norris, Carroll ve Cochrane, 1992). Konuya ilişkin çalışmalar gözden geçirildiğinde, gençlerin düzenli spor yapmalarının internet bağımlılığı azaltması açısından olumlu etkisi olacağı söylenebilir (Doğan, Doğan, Çorapçıoğlu ve Çelik, 1994).

Sonuç olarak: Sporun internet bağımlılığını azaltmada olumlu katkıları olduğu, çocuklarımızı spora yönlendirmek sağlıklı birey olmalarına katkı sağlayacağı söylenebilir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu araştırma: Gaziantep Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik kurulundan, 06.06.2022 tarih ve 185951 sayılı etik kurul onayı alınmıştır.

Çalışmanın Modeli: Bu bilimsel çalışmada betimsel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli ile bilgiler toplanmıştır. Tarama modelinde, belli bir zaman kesiti içinde evreni temsil etmek amacı ile yeterli örnekleme ulaşılarak yapılmış bilimsel bir çalışmadır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bu evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinden yapılan bilimsel çalışma modelidir (Karasar, 2005).

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma spor yapan ortaokul ve lise öğrencilerinin internet bağımlılık düzeylerini farklı değişkenlere göre incelemek amacı ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırma Evreni ve Örnekleme: Araştırmanın evrenini ortaokul ve lise öğrencileri oluştururken, örneklemini ise, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Gaziantep il merkezinde bulunan ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrencileri oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı: Araştırmada verilerin toplanması amacıyla Hahn ve Jerusalem (2001), tarafından geliştirilen Türkçe uyarlaması Şahin ve Korkmaz (2011) tarafından yapılan “İnternet Bağımlılığı” ölçeği kullanılmıştır. Ölçek beşli likert tipi yapısında olup üç alt boyut bir yapıya sahiptir (Kontrol kaybı, Daha fazla online kalma isteği ve Sosyal ilişkilerde olumsuzluk). Kontrol kaybı alt boyutu 7 maddeden, Daha fazla online kalma isteği alt boyutu 4 maddeden ve Sosyal ilişkilerde olumsuzluk alt boyutu ise 8 maddeden oluşmaktadır. Ölçek toplamda 19 sorudan oluşmaktadır. Ölçeği güvenirlik katsayısı Cronbach Alpha değerine bakılmış ölçekten elde edilen güvenirlik katsayıları Tablo.1’de verilmiştir.

Tablo 1: Ölçeğin güvenirlik analizi sonuçları

Değişkenler	Madde	Cronbach Alpha Değeri
Kontrol Kaybı	7	0.92
Daha Fazla Online Kalma İsteği	4	0.95
Sosyal ilişkilerde olumsuzluk	8	0.94
Toplam ölçek	19	0.89

Tablo 1.'e göre yapılan güvenilirlik analizi sonucuna göre tüm alt boyutlar ve toplam ölçekte Cronbach Alpha değerlerinin 0,70'den büyük olduğu görülmektedir. Büyüköztürk'e göre Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının 0,70 ve daha büyük değer alması ölçeğin güvenilir olduğunu gösterir (Buyüköztürk,2002).

Veri Toplama Araçlarının Uygulanması: Ortaokul ve lise öğrencileri çalışmanın amacına en uygun olan öğrenciler seçilirken düzenli spor yapan öğrencilerden seçimine özen gösterilmiştir. Hazırlanan ölçek formları 2020-2021 eğitim öğretim yılında 650 öğrenciye ulaşılmış ve ölçek formundan 566 tanesi geri dönmüştür. Ölçek formu geri dönüş oranı % 87.08 olarak gerçekleşmiştir.

Verilerin Analizi: İstatistiksel analizler için SPSS 23.0 paket programı kullanılmış, tanıtıcı istatistik olarak frekans ve yüzde değerleri verilmiştir. Sürekli değişkenlerin normal dağılıma uygunluk kontrolünde Kolmogorov Smirnov testi kullanılmıştır. ikili karşılaştırmalarda t-test, ikiden fazla bağımsız grubun karşılaştırılmasında normal dağılıma sahip değişkenler için Anova ve Tukey çoklu karşılaştırma testi yöntemleri kullanılmıştır. İlişki ve farklarda $p < 0,05$ önem düzeyine göre bakılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmamızın problemlerine ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 2: Araştırmaya katılanlara yönelik kişisel bilgiler

Değişkenler		Sayı (n=283)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	226	39,9
	Erkek	340	60,1
Yaş	9-11 yaş	160	28,3
	12-14 yaş	178	31,4
	15-17 yaş	228	40,3
Eğitim Durumu	Ortaokul	318	56,2
	Lise	248	43,8
İnternet Kullanımı	0-1 saat	432	76,3
	2-4 saat	102	18
	5 saat ve üzeri	32	45,7

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılanların %39,9'unun kadın (226 kişi), %60,1' inin erkek olduğu (340 kişi), en fazla 15-17 yaş aralığında olanların (228 kişi, %40,3), eğitim durumu olarak ortaokul okuyanların (318 kişi, %56,2) ve internet kullanma olarak en fazla 0-1 saat aralığında kullananların (432 kişi, %76,3) katıldığı görülmektedir.

Tablo 3: Cinsiyet değişkeni ile okul sporlarına katılan öğrencilerinin internet bağımlılık düzeyleri

Değişken	Cinsiyet	Sayı	Ort.	Std	t	p
Kontrol kaybı	Kadın	226	1,58	0,68	-1,81	0,07
	Erkek	340	1,70	0,84		
Daha fazla online kalma isteği	Kadın	226	1,54	0,90	-1,40	0,16
	Erkek	340	1,70	1,01		
Sosyal ilişkilerde olumsuzluk	Kadın	226	1,42	0,62	-0,68	0,52
	Erkek	340	1,47	0,73		
Toplam	Kadın	226	1,48	0,64	-1,35	0,19
	Erkek	340	1,59	0,74		

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların cinsiyet değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında anlamlı fark olmadı görülmektedir. Bu sonuca göre farklılığa internet kullanımında anlamlı cinsiyet değişkenine göre farklı sonuçlar doğurmadığı söylenebilir.

Tablo 4: Okul değişkeni ile okul sporlarına katılan öğrencilerinin internet bağımlılık düzeyleri

Değişken	Okul	Sayı	Ort.	Std.S.		p
Kontrol kaybı	Ortaokul	318	1,49	0,68	-3,37	0,01*
	Lise	248	1,81	0,87		
Daha fazla online kalma isteği	Ortaokul	318	1,50	0,84	-2,49	0,01*
	Lise	248	1,80	1,09		
Sosyal ilişkilerde olumsuzluk	Ortaokul	318	1,41	0,62	-1,21	0,22
	Lise	248	1,51	0,77		
Toplam	Ortaokul	318	1,45	0,63	-2,49	0,01*
	Lise	248	1,67	0,78		

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların okudukları okul değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında kontrol kaybı, daha fazla online kalma isteği alt boyutu ve toplam ölçek ile anlamlı fark olduğu, Sosyal ilişkilerde olumsuzluk alt boyutu ile anlamlı fark olmadığı görülmektedir. Bu sonuca göre lisede okuyanlar, ortaokulda okuyanlara göre kontrol kaybı ve daha fazla internette kalma isteği alt boyutunda daha yüksek puan aldıkları söylenebilir.

Tablo 5: Yaş değişkeni ile okul sporlarına katılan öğrencilerinin internet bağımlılık düzeyleri

Değişken	Yaş	Sayı	Ort.	Std.S.	F	p	Anlamlı fark
Kontrol Kaybı	9-11 yaş (a)	160	1,50	0,67	9,03	0,00*	a,b<c
	12-14 yaş (b)	178	1,45	0,67			
	15-17 yaş (c)	228	1,86	0,88			
Daha Fazla Online Kalma İsteği	9-11 yaş (a)	160	1,43	0,74	5,53	0,00*	a,b<c
	12-14 yaş (b)	178	1,53	0,89			
	15-17 yaş (c)	228	1,86	1,12			
Sosyal İlişkilerde	9-11 yaş (a)	160	1,43	0,64			

Olumsuzluk	12-14 yaş (b)	178	1,35	0,58	2,11	0,12	
	15-17 yaş (c)	228	1,55	0,79			
Toplam	9-11 yaş (a)	160	1,46	0,61			
	12-14 yaş (b)	178	1,41	0,62	5,56	0,01*	a,b<c
	15-17 yaş (c)	228	1,71	0,80			

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların yaş değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında toplam ölçek ve tüm alt boyutlarında anlamlı fark olduğu görülmektedir.

Bu sonuca göre yaş arttıkça İnternet bağımlılık toplam ölçek ve tüm alt boyutlarında daha yüksek puan aldıkları söylenebilir. Yaş arttıkça internet bağımlılığı da arttığı söylenebilir.

Tablo 6: İnternet kullanımı değişkeni ile okul sporlarına katılan öğrencilerinin internet bağımlılık düzeyleri

	İnternet kullanımı	Sayı	Ort.	Std.s.	F	p	Anlamlı fark
Kontrol Kaybı	0-1 saat (x)	432	1,41	0,59			
	2-4 saat (y)	102	2,19	0,78	54	0,00*	x<y<z
	5 saat ve üzeri (z)	32	2,81	1,11			
Daha Fazla Online Kalma İsteği	0-1 saat (x)	432	1,43	0,76			
	2-4 saat (y)	102	2,09	1,07	31,4	0,00*	x<y<z
	5 saat ve üzeri (z)	32	2,97	1,56			
Sosyal İlişkilerde Olumsuzluk	0-1 saat (x)	432	1,33	0,57	19,1		
	2-4 saat (y)	102	1,76	0,79		0,00*	x<y<z
	5 saat ve üzeri (z)	32	2,16	1,06			
Toplam	0-1 saat (x)	432	1,37	0,56			
	2-4 saat (y)	102	1,97	0,73	39,5	0,00*	x<y<z
	5 saat ve üzeri (z)	32	2,53	1,03			

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların internet kullanım süresi değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında toplam ölçek ve tüm alt boyutlarında anlamlı fark olduğu görülmektedir.

Bu sonuca göre internet kullanımı arttığı sürece internet bağımlılık toplam ölçek ve tüm alt boyutlarında daha yüksek puan aldıkları söylenebilir. İnternet kullanımı arttığı arttıkça internet bağımlılığı da arttığı söylenebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında anlamlı fark olmadığı sonucuna varılmıştır. Yapılan bazı benzer araştırma bulguları ile örtüşür sonuçlar yer almaktadır. Araştırma bulguları ile örtüşür çalışmalar olduğu görülmektedir (Lau, Gross, Wu, Cheng ve Lau, 2017; Mc Nicol ve Thorsteinsson, 2017; Kim, Ryu, Chon, Yeun, Choi, Seove ve Nam, 2006; İsrailashvili, Kim ve Bukobza, 2012; Ayas ve Horzum, 2013; Gholamian, Shahnazi ve Hassanzadeh, 2017).

Yapılan bazı benzer çalışmalarda araştırma bulguları ile farklı sonuçlar yer almaktadır. Yapılan bazı çalışmalarda ise erkek öğrencilerin internet kullanma düzeylerinin puan ortalamasının anlamlı bir şekilde kız öğrencilerden yüksek olduğu görülmüştür. (Durak, Batıgün ve Kılıç, 2011; Kır ve Sulak, 2004; Wang, Wu ve Lau, 2016; Çavuş, Ayhan ve Tuncer, 2016; Jie, Yizhen, Yukai, Ying, Dongying ve Jiaji, 2014; Khan, Shabbir ve Rajput, 2017).

Araştırmaya katılanların okudukları okul değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında kontrol kaybı, daha fazla online kalma isteği alt boyutu ve toplam ölçek ile anlamlı fark olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuca göre lisede okuyan öğrencilerinin ortaokulda okuyan öğrencilerine göre internet bağımlılığı artmakta olduğu görülmektedir. Yapılan bazı benzer araştırma bulguları ile örtüşür sonuçlar yer almaktadır (Brennner, 1997; Chung ve Kim, 2004; Morahan-Martin ve Schumacher, 2000; Strasburger, Wilson ve Jordan, 2009; Tsai ve Lin, 2001; Yang ve Tung, 2007).

Araştırmaya katılanların yaş değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında toplam ölçek ve tüm alt boyutlarında anlamlı fark olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre yaş arttıkça İnternet bağımlılık toplam ölçek ve tüm alt boyutlarında daha yüksek puan aldıkları söylenebilir. Yaş arttıkça internet bağımlılığı da artmaktadır. Yapılan bazı benzer araştırma bulguları ile örtüşür sonuçlar yer almaktadır (Balta ve Horzum, 2008; Wang, Bianchi ve Raley, 2005; Eastin, Greenberg ve Hofschire, 2006; Van den Eijnden, Spijkerman, Vermulst, Van Rooij ve Engels, 2010; Eastin, Greenberg ve Hofschire, 2006).

Araştırmaya katılanların internet kullanım süresi değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında toplam ölçek ve tüm alt boyutlarında anlamlı fark olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre internet kullanımı arttığı sürece internet bağımlılık toplam ölçek ve tüm alt boyutlarında daha yüksek puan aldıkları söylenebilir. İnternet kullanımı arttığı arttıkça internet bağımlılığı da artmaktadır. Yapılan bazı benzer araştırma bulguları ile örtüşür sonuçlar yer almaktadır (Seong, Young ve Yun, 2008; Young, 1998; Akhter, 2013; Spada, 2014; Nalwa ve Anand, 2003; Özcan ve Buzlu, 2005; Khan, Shabbir ve Rajput, 2017).

Sonuç ve Öneriler:

Araştırmaya katılanların cinsiyet değişkeni ile internet bağımlılık düzeyi arasında anlamlı fark olmadığı, lisede okuyan öğrencilerinin ortaokulda okuyan öğrencilerine göre internet bağımlılığı artmakta olduğu, yaş arttıkça internet bağımlılığı da arttığı ve internet kullanımı arttığı sürece İnternet bağımlılık arttığı sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin internet bağımlılığından kurtulmaları ve daha sağlıklı nesiller yetişmesi için kültür sanat ve spor aktivitelerine katılmaya teşvik edilmeli, internet kullanımının daha çok öğretimsel alanlara yönlendirilmesi için eğitici

çalışmalar yapılması, çalışma farklı bölge ve ülkelerde ve kapsamı genişletilerek yapılarak yeniden değerlendirmesi önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akhter, N. (2013). Relation ship between internet addiction and academic performance among university und ergru duates. *Educational Research and Reviews*, 8(19),1793-1796.
- Anderson, K. J. (2001). Internet use among college students: an exploratory study. *J Am Coll Health*, 50, 21-6.
- Ayas, T., ve Horzum, M. B. (2013). İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığı ve Aile İnternet Tutumu. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 4(39), 46-57.
- Brenner, V. (1997). Psychology of computer use: XLVII. Parameters of internet use, abuse and addiction: Thefirst 90 days of the internet usage survey. *Psychological Reports*, 80, 879-882.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*, Pegem Yayıncılık: Ankara.
- Cengizhan, C. (2005). *Öğrencilerin Bilgisayar ve İnternet Kullanımında Yeni Bir Boyut: Bağımlılık*. VIII. Ulusal PDR Kongresi, Marmara Üniversitesi: İstanbul.
- Chung, H. K., ve Kim, K. H. (2004). Internet addiction, social support and psychological factors in adolescents. *Korean Journal Child Health Nursing*, 10(4), 406-412.
- Çavuş, S., Ayhan, B., ve Tuncer, M. (2016). Bilgisayar oyunları ve bağımlılık, Üniversite öğrencileri üzerine bir alan araştırması. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 43), 265-289.
- Davis, R. A., Flett, G. L., ve Besser, A. (2002). Validation of a new scale form easuring problematic Internet use: implications for pre employment screening. *CyberPsychology & Behavior*, 15, 331-347.
- Doğan, H., Işıklar, A., ve Eroğlu, E. (2008). Ergenlerin problemlı internet kullanımının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 108-109.
- Doğan, O., Doğan, S., Çorapçıoğlu, A., ve Çelik, G: (1994). Aktif sosyal etkinliklere katılmanın beden imgesi ve benlik saygısına etkisi. *Psikiyatri Psikoloji Psikofarmakoloji*, 3(2), 33-38.
- Durak Batıgün, A., ve Kılıç, N. (2011). İnternet Bağımlılığı ile Kişilik Özellikleri, Sosyal Destek, Psikolojik Belirtiler ve Bazı Sosyo-Demografik Değişkenler Arasındaki İlişkiler. *Türk Psikoloji Dergisi*, 26; (67), 1-13.
- Eastin, M. S., Greenberg, B. S., ve Hofschire, L. (2006). Parenting the internet. *Journal of Communication*, 56, 486-504.
- Gholamian, B., Shahnazi, H., ve Hassanzadeh, A. (2017). The prevalence of internet addiction and its a ssociation with depression, anxiety, and stress, among high school students. *int J Pediatr*, 5(4), 4763 4770.
- Gültekin, M., ve Aydemirş, H. (2021). A Study of Internet Addiction Levels of Primary School and Secondary School Final Year Students (The Example of Adıyaman Province). *JRES*, 8(1), 103-121.
- Hahn, A., ve Jerusalem, M. (2001). Internet sucht: Reliabilität und validität in der online-Forschung. http://psilab.educat.hu-berlin.de/ssi/publikationen/internetsucht_online-forschung2001b (Erişim Tarihi: 01.02.2022).
- Israelashvili, M., Kim, T., ve Bukobza, G. (2012). Adolescents overuse of the cyber world internet addiction oridentit exploration. *Journal of Adolescence*, 35, 417-424.

- Jie, T., Yizhen, Y., Yukai, D., Ying, W., Dongying, Z., ve Jiaji, W. (2014). Prevalence of internet addiction and its association with stressful life events and psychological symptoms among adolescent internet users. *Addictive Behaviors*, 39, 744-747.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler*, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Khan, M. A., Shabbir, F., ve Rajput, T. A. (2017). Effect of gender and physical activity on internet addiction in medical students. *Pakistan Journal of Medical Sciences*, 33(1), 191-194.
- Kır, İ., ve Sulak, Ş. (2004). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İnternet Bağımlılık Düzeylerinin İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilgiler Dergisi*, 13(51), 150-167.
- Kim, K., Ryu, E., Chon, M. Y., Yeun, E. J., Choi, S. Y., Seo, J. S., ve Nam, B. W. (2006). Internet addiction in Korean adolescents and its relation to depression and suicidal ideation: a questionnaire survey. *International Journal of Nursing Studies*, 43(2), 185-192.
- Kraut, R., Patterson, M., Lundmark, V., Kiesler, S., Mukopadhyay, T., ve Scherlis, W. (1998). Internet paradox. A social technology that reduces social involvement and psychological well-being. *Am J Psychol*, 53, 1017-31.
- Lau, J. T., Gross, D. L., Wu, A. M., Cheng, K. M., ve Lau, M. M. (2017). Incidence and predictive factors of internet addiction among Chinese secondary school students in Hong Kong: A longitudinal study. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 52(6), 657-667.
- Madell, D., ve Muncer, S. (2004). Gender differences in the use of the internet by English secondary school children. *Social Psychology of Education*, 7, 229-251.
- McNicol, M. L., ve Thorsteinsson, E. B. (2017). Internet addiction, psychological distress, and coping responses among adolescents and adults. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 20(5), 296-304.
- Morahan Martin, J., ve Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological internet use among college students. *Computers in Human Behavior*, 16(1), 13-29.
- Nalwa, K., ve Anand, A. (2003). Internet addiction in students: A cause of concern. *Cyber Psychology & Behavior*, 6(6), 653-656.
- Norris, R., Carroll, D., ve Cochrane, R. (1992). The effects of physical activity and exercise training on psychological stress and well being in an adolescent population. *J Psychosom Res*, 36, 55-65.
- Özcan, N., ve Buzlu, S. (2005). Problemlı internet kullanımını belirlemede yardımcı bir araç, internet bilişsel durum ölçeğinin üniversite öğrencilerinde geçerlilik ve güvenilirliği. *Bağımlılık Dergisi*, 6(1), 19-26.
- Özsoy, D. (2010). *İnternetin Kararttığı Hayatlar*, Pozitif Yayınları: İstanbul.
- Seong, K. J., Young, S. H., ve Yun, J. C. (2008). Internet addiction and psychiatric symptoms among Korean adolescents. *Journal of School Health*, 78(3), 165-171.
- Spada, M. M. (2014). An overview of problematic İnternet use. *Addictive Behaviors*, 39(1), 3-6.
- Strasburger, V. C., Wilson, B. J., ve Jordan, A. B. (2009). *Children, Adolescents, and the Media* (2nd ed). Thousand Oaks, CA. *Pediatr Clin N Am*, 59 (2012) 533-58.
- Şahin, C., ve Korkmaz, Ö. (2011). İnternet Bağımlılığı Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 101-115.
- Tiryaki, Ş. (2000). *Spor Psikolojisi: Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama*, 1. baskı, Eylül Yayınevi: İstanbul .

- Tsai, C., ve Lin, S. J. (2001). Analysis of attitudes to ward computer network and internet addiction of Taiwanese adolescents. *Cyber psychology Behavior*, 4(3), 373-376.
- Van den Eijnden, R. J. J. M., Spijkerman, R., Vermulst, A. A., Van Rooij, T. J., ve Engels, R. C. M. E. (2010). Compulsive internet use among adolescents: Bidirectional parent–childrelation ships. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 38, 77-89.
- Wang, R., Bianchi, S. M., ve Raley, S. B. (2005). Teenagers' Internet use and family rules: A resear chnote. *Journal of Marriage and Family*, 67(5), 1249-1258.
- Wang, Y., Wu, A. M., ve Lau, J. T. (2016). The health belief model and number of peers with internet addiction as inter-relatedfactors of Internet addiction among secondary school students in Hong Kong. *BMC Public Health*, 16(1), 272-278.
- Yang, S. C., ve Tung, C. J. (2007). Comparison of internet addictsandn an-addicts in Taiwanese high school. *Computers in Human Behavior*, 23, 79-96.
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: Theem ergence of a new clinicaldis order. *Cyberp sychology& Behavior*, 1(3), 237-244.